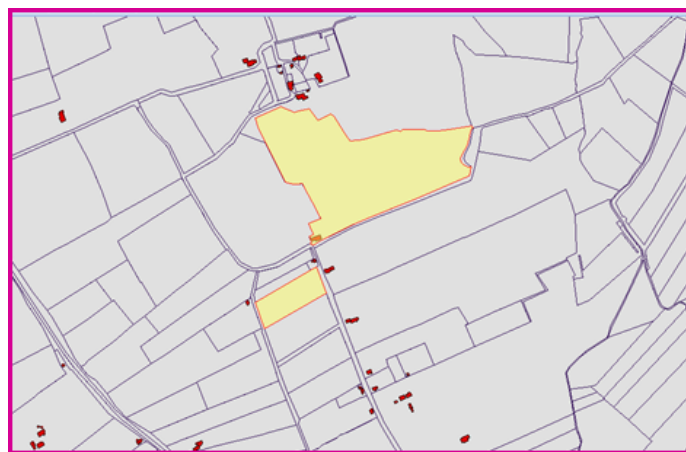
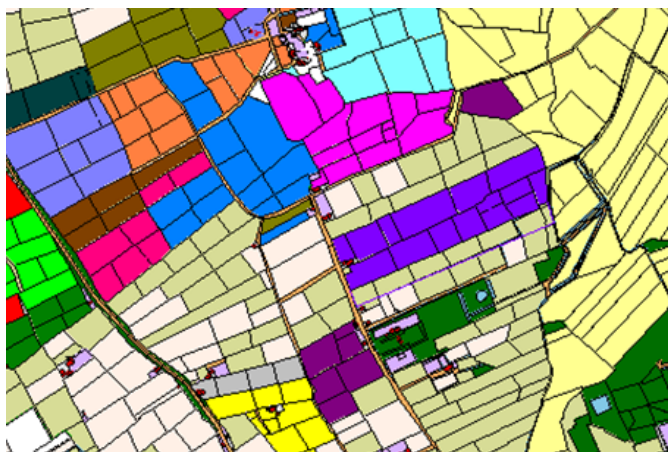

Provincielanden van het voormalig klooster Yesse te Essen

Bijlage Essen1

Nr. bijlage	Huidig adres	Nr. in overzichten Spanheim/Van Seeratt	Adres in 1830	Kaart
Essen1	Oosterweg 129 te Haren	14.2/Gorecht7	Essen F1	Kaart 10

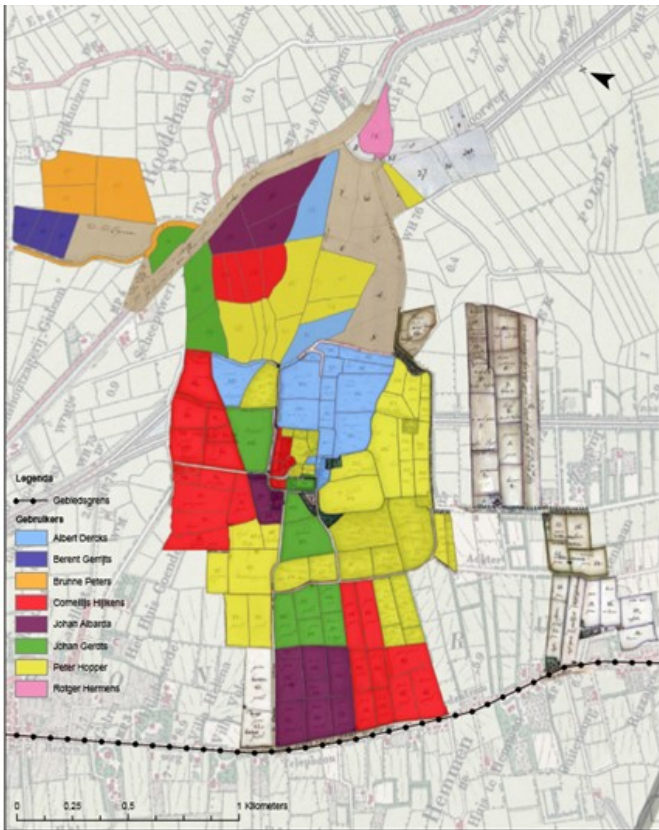
'horn'.

In 1730 is deze plaats 51,25 grasen en 32 roeden groot. Daarvan liggen er 48,25 grasen en 38 roeden op kaartblad 10 van Teijsinga (de perceelsnummers 124 tm 135). De overige landen zullen dus ten oosten van Essen gelegen hebben. Zie voor een uitsnede uit kaart 10 hiernaast (let op: de oriëntatie van de kaart van Teijsinga is niet noord/zuid, maar oost/west).

Op deze provincieplaats ligt de eendenkooi van Essen. Teijsinga geeft deze op de kaart aan als "oude kooy". Als lidmaten van de Harener kerk te Essen worden in 1704 genoemd: 'Lambert op de Koj en vrouw'.

De provincieplaats Essen F1 kent een ingewikkelde voor-geschiedenis. In 1597 behoren de landerijen tot een grotere provincieplaats, waarvan Peter Hopper de meier is. Voordat het bekleemrecht zijn vaste vorm kreeg en splitsing van erven niet meer mogelijk was, heeft hier 'verkeutering' plaats gevonden en is de oorspronkelijke plaats van Peter Hopper in drie gedeelten gesplitst (A, B en C). Deel A is de basis geworden voor de plaats Essen F9. Deel B is later nog weer in twee gedeelten gesplitst (Ba en Bb). Uit deel Ba is de provincieplaats Essen F4 ontstaan. Deel Bb is in 1653 samengevoegd met deel C. Dit is de provincieplaats Essen F1 geworden. Deze plaats kent voor 1658 twee meiers en vanaf 1658 één. Deterd Oude Weme (2015) heeft een reconstructie gemaakt van de gebruikers van de provincielanden in Essen in 1596.

De provincieplaats Essen F1 ligt in de bocht van de Oosterweg. Een oud woord voor bocht of hoek is 'horn'. Het huis dat er nu nog staat heet 'Den Horn'. Jarenlang was deze boerderij eigendom van de familie Hornhuis. Ook in deze familienaam vinden we dus een verwijzing naar de

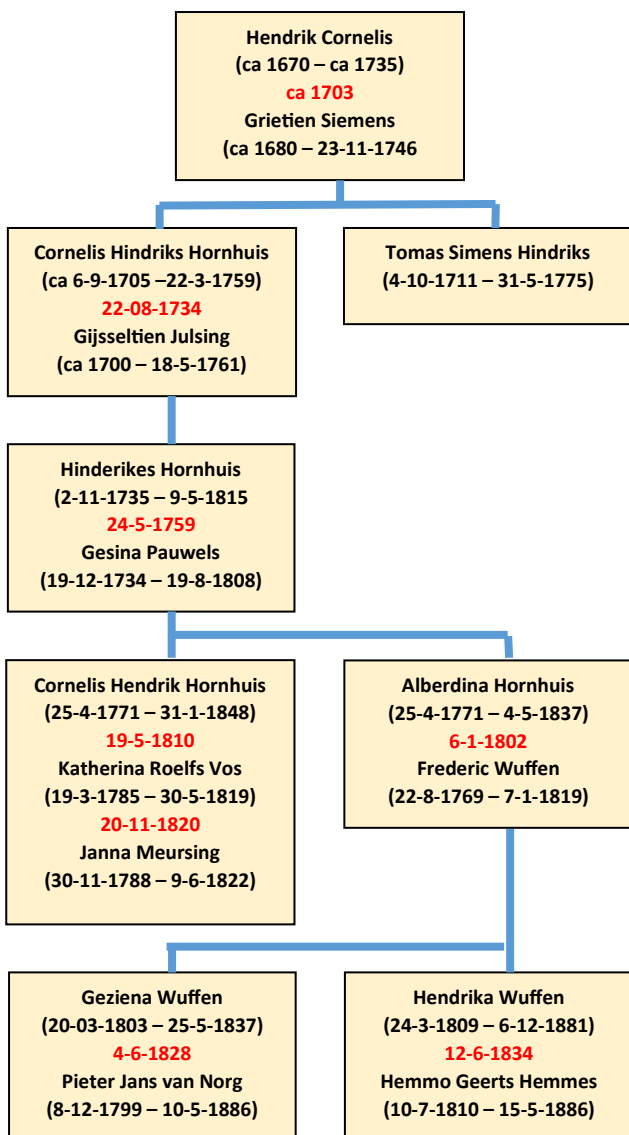
Zie de nevenstaande kaart. Het land van Peter Hopper is daarop in geel aangegeven.

In 1658 worden Evert Cornelis en zijn vrouw Anne vermeld als meiers op de dan uit de bovengenoemde delen Bb en C gevormde provincieplaats. Twintig jaar later in 1678 is Simon Tomes meier. Hij is gehuwd met met Bougien Everts. Zeer waarschijnlijk de dochter van Evert Cornelis. Simon Tomes heeft drie kinderen. Zoon Evert Simens en de dochters Mensjen Simens en Grietien Siemens. Evert Simens huwt omstreeks 1710 met Claasje Claassen uit Engelbert. In 1717 volgt Evert zijn vader op als meier. Hij wordt nog vermeld als meier in 1721, maar of dat helemaal correct is, is de vraag, want zijn vrouw Claasje huwt op 9 november 1721 met Harm Siegers. Deze wordt in 1725 vermeld als meier. In 1727 zijn Harm en Claasje beide overleden. De gerechtelijke beschrijving van hun boedel geeft enig inzicht in hun veestapel: 5 koeien, 2 twenters, 2 enters, 2 paarden en 2 zwijnen.

De plaats gaat in 1727 over naar de boven reeds genoemde Grietien Simens en haar man Hindrik Cornelis. Hindrik en Grietien worden in 1704 reeds vermeld als lidmaten van de kerk te Haren wonend aan de Oosterweg. Of ze dan op Essen F1 wonen of op een andere boerderij aan de Oosterweg (mogelijk B40) is niet duidelijk. In 1729 wordt als woonplaats voor Hindrik en Grietien Helpman genoemd. De familie heeft daar ook een boerderij. Waar precies heb ik nog niet kunnen vast stellen en ook weet ik nog niet hoe de familie deze boerderij verworven heeft. Hun zoon Cornelis Hindriks trouwt in 1734 te Anloo met Gijsselft Julsing uit Eext. Hij wordt dan vermeld als Cornelis Nieuwmeijer uit Helpen. Die naam Nieuwmeijer heeft bij mij voor veel verwarring gezorgd. Het duurde even voordat ik in de gaten had, dat Cornelis Nieuwmeijer dezelfde persoon is, die later bekend wordt als Cornelis Hindriks Hornhuis. Na zijn huwelijk heeft zoon Cornelis waarschijnlijk enige tijd in Essen gewoond. Zo schrijft Roeleff Sickens Swartwolt in zijn dagboek over de veepest in Haren en omstreken op 30 april 1745: "Kornelis in de Horn heeft de meesten nu nog gezond".

Op 9 november 1746 zweert Cornelis Hindriks Hornhuis aan als schulte van Helpman. Vanaf dat moment zal hij dus wel hoofdzakelijk in Helpman hebben gewoond. Cornelis heeft nog een ongetrouwde broer Tomas Simens Hindriks. Het lijkt er op, dat deze Tomas steeds in Essen is blijven wonen. Hij is ook degene die in 1746 de begrafenis in Haren van zijn moeder Grietien regelt. Tomas overlijdt in mei 1775 te Essen.

Intussen staan zijn vader en moeder Hindrik Cornelis en Grietien Simens formeel nog steeds te boek als meiers van Essen F1. Hindrik Cornelis wordt door Teijsinga dan ook op zijn kaart vermeld als meier. Pas in 1751 vragen Cornelis en Gijsselft om in plaats van hun overleden

(schoon)vader Hindrik Cornelis als provinciemeijer te boek te worden gebracht.

Bij de verkoop van de blote eigendom van de provincieplaats in 1765 worden Cornelis Hindriks en Gijsseltien Julsing als meiers vermeld, hoewel ze beide dan al overleden zijn. De eigendom wordt gekocht door hun zoon Hinderikes Hornhuis en zijn vrouw Gesina Pauwels (die in de officiële stukken van de verkoop abusievelijk wordt aangehaald als Gesina Bouwes) voor f.1.540,- exclusief de betaling van 2,5 jaar achterstallige huur. Als omvang wordt genoemd 51,25 grasen en 53 roeden. De koop van de blote eigendom door de mejer betekent, dat aan de beklanning een einde komt.

Hinderikes Hornhuis is in 1759 getrouwd met Gesina Pauwels uit Onnen. In 1760 en 1761 krijgen zij eerst een zoon en dan een dochter, die beide te Haren worden gedoopt en waarschijnlijk jong overleden zijn. Tien jaar later – in 1771 – volgt de geboorte van een tweeling. Hinderikes wordt in 1765 vermeld als gesworene (= lekenrechter in het Gericht van Selwert). Dat impliceert, dat hij op 31-jarige leeftijd al een belangrijke maatschappelijke positie inneemt. Die positie zal hij te danken hebben aan zijn vader, die als schulte van Helpman een belangrijke positie had en aan zijn schoonouders Lucas Pauwels en Alberdina Rummerink uit Onnen. Via zijn vrouw verwerft hij eigendommen in Onnen. Hinderikes woont nog in Essen als hij in zijn levensavond tot raadslid van de nieuw gevormde gemeente wordt benoemd. In 1811 rekt de burgemeester hem tot één van de meest welgestelde inwoners van de gemeente. Die positie zal niet alleen gebaseerd zijn op de relatief kleine boerderij in Essen, maar ook op inmiddels elders in de gemeente verworven eigendommen. Gesina Pauwels overlijdt op 19 augustus 1808 in Essen F1. Hinderikus volgt haar in 1815.

Reeds voor het overlijden van hun ouders zullen de kinderen (tweeling) Cornelis Henderikes en Alberdina de boerderij in Essen overgenomen hebben. Zij wonen echter ook deels in Onnen. Cornelis trouwt in 1810 met Katherina Roelfs Vos van Dilgt. Zijn oudste zoon wordt in 1812 te Haren geboren. Ik neem aan in Essen F1. De vol-

gende kinderen (vanaf 1815) worden geboren te Onnen, alwaar Cornelis zich definitief vestigt. Hij neemt daar waarschijnlijk de eigendommen van zijn grootouders over. In 1830 is hij eigenaar van de boerderij op de hoek van de Dorpsweg en de Mottenbrink in Onnen en bezit daar ook veel landerijen (zie het kaartje). Zuster Alberdina huwt in 1802 met Frederic Wuffen. Frederic is afkomstig uit Onnen en het jonge echtpaar woont daar ook in de periode tot ca 1815. Dan komen ze naar Essen F1. Frederic overlijdt hier in 1819. In 1830 woont Alberdina als weduwe Wuffen op Essen F1 en is ze hier ook de eigenaresse van.

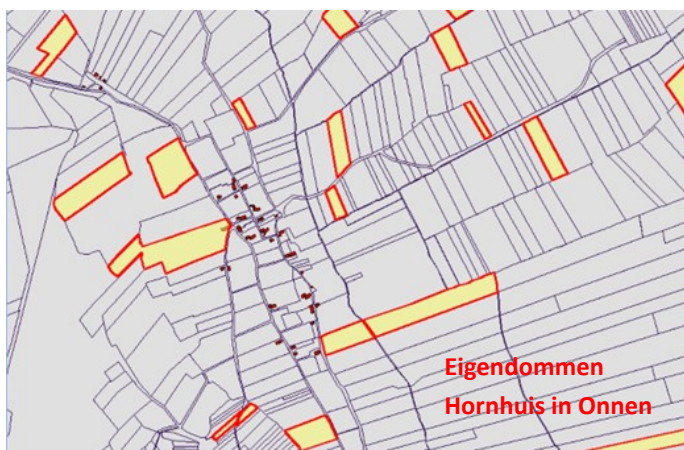
Alberdina en Frederic Wuffen hebben drie dochters. Oudste dochter Geziena woont enige tijd met haar man Pieter Jans van Norg op Essen F1, maar zij overlijdt al jong in 1829. Pieter Jans van Norg hertrouwt in 1834 en verhuist dan naar Essen F10 (zie bijlage Essen7). Nu komt de jongste dochter Hendrika Wuffen met haar man Hemmo Geerts Hemmes (kleinzoon van Hemme Geerts Hemmes, zie Essen F2) op de boerderij wonen. Na het overlijden van Alberdina wordt dit echtpaar eigenaar. De boerderij vererft vervolgens binnen de familie Hemmes. Kleinzoon Jan Kornelis Hemmes wordt eigenaar in 1887 en diens zoon Frederik Hemmes in 1923.

**Oosterweg 129
9751 PE Haren**
*Boerderij 'Den Horn',
bouwjaar: rond 1930,
architect: onbekend
Opdrachtgever:
onbekend
Bouwstijl:
verwant aan de
Amsterdamse school
Selectie:*

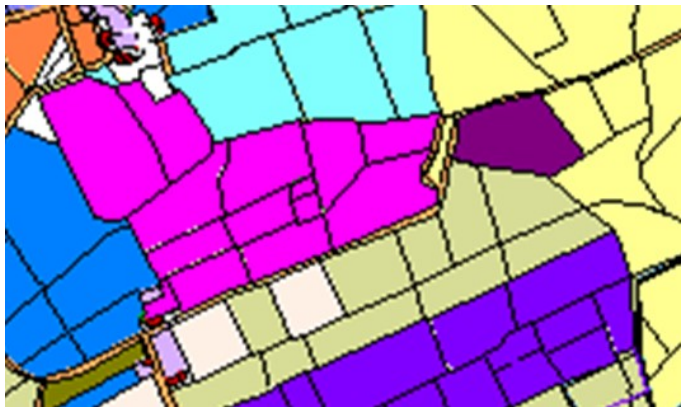

2. Exemplarisch, 3. Beeldbepalend, 4. Stijlzuiver

'Den Horn' heeft anderhalve bouwlaag en opgetrokken uit bruine baksteen. Het heeft een wolfdak, dat aan de zijgevels aan de onderzijde iets inzwenkt, bedekt met bruin geglazuurde Romaanse dakpannen. De invloed van de Amsterdamse school uitte zich in het gebruik van metselversieringen en een heel eigen vormgeving in een aparte plaatsing en vorm van de kozijnen. Het gebouw is fors en dominant en staat beeldbepalend in de bocht van de Oosterweg. Het is stijlzuiver in toepassing en gebruik van bouwmaterialen.

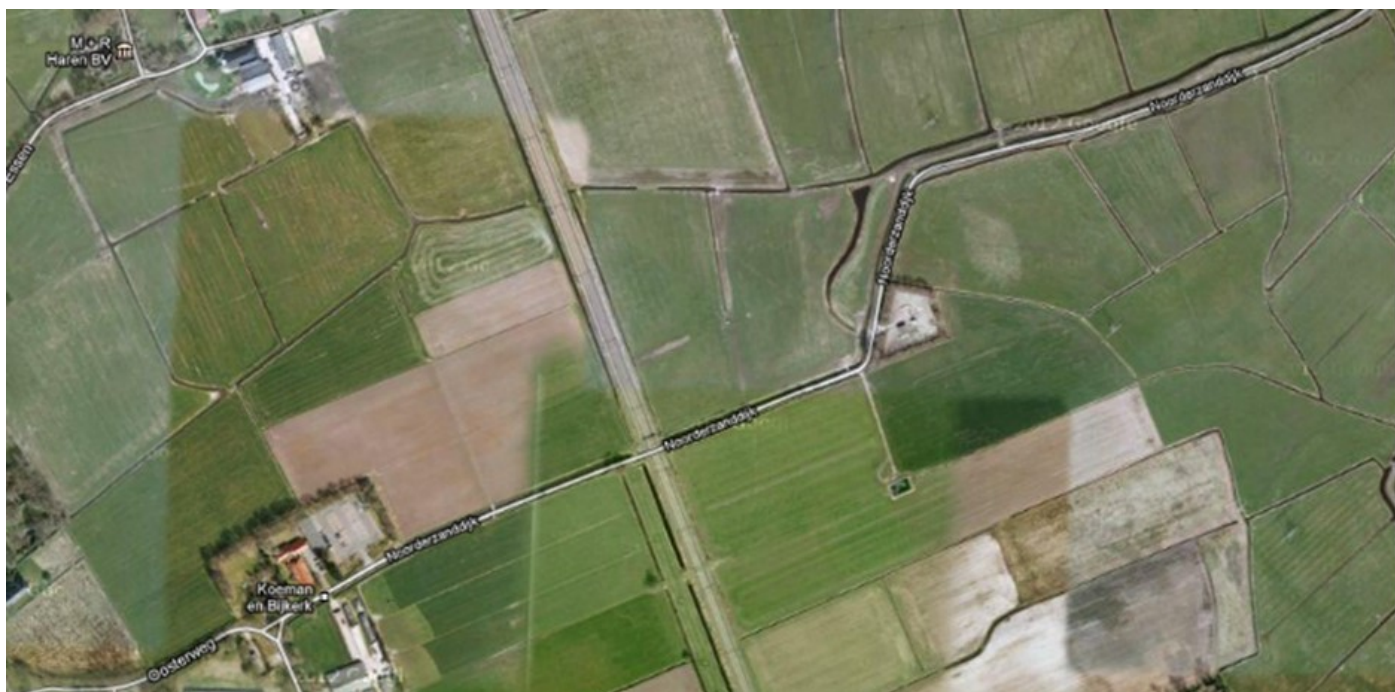

In 1929 sloop Frederik Hemmes de oude boerderij en bouwde daar een jaar later een nieuwe boerderij met voorhuis voor terug. Dit huis is nu een gemeentelijk monument (zie foto met omschrijving). In 1932 is in de kadastrale registratie sprake van twee huizen en een laboratorium. In 1957 verkoopt Frederik Hemmes het laboratorium en de kassen aan het Landbouwbureau Wiersum. In 1963 koopt AAgrunol alle opstallen en landerijen van Frederik Hemmes en van het Landbouwbureau Wiersum. Tot 1999 blijven rechtsoptvolgers van AAgrunol hier actief.

Onderstaand een actuele luchtfoto en de situatie in 1830. De afzonderlijke percelen zijn nog duidelijk herkenbaar. Grote verandering is de spoorlijn die in 1870 dwars door de percelen is aangelegd. De oude eendenkooi is daardoor volledig verdwenen.

Alle gegevens worden door mij verwerkt in het systeem Haza 21. Bijgevoegd zijn de detailgegevens met bronvermeldingen uit dit systeem. De jaren vermeld bij de kadastrale gegevens zijn conform de dienstjaarvermeldingen in het kadaster. Een vermelding in het kadaster vindt doorgaans een jaar na de feitelijke muta-

Gebouwinformatie**Periode**

in 1594 ontstaan.

Gebouwhistorie

<u>Datum</u>	<u>Gebruik</u>	<u>Straat of wijk</u>	<u>Plaats</u>	<u>Naam van het gebouw</u>
1595		Wijk F Essen	01 Haren	

Kadastrale beschrijving**Filiatie**

<u>Datum</u>	<u>Kad.nr.</u>	<u>Artikel</u>	<u>Post</u>	<u>Eigenaar</u>
1594				Provincie Groningen
				bloot eigenaar
1640				Derk Tonnis
1653				Steeven Pieters
1658				Evert Cornelis
1678				Simon Tomes
1719				Evert Simens
1721				Evert Simens
1725				Harm Siegers
1728				Hindrik Cornelis
1751				Cornelis Hindriks Hornhuis
1765				erven van Cornelis Hindriks Hornhuis
1765				bloot eigenaar
1830	C52	528	16	Alberdina Hornhuis
1839	C52	629	19	Hemmo Geerts Hemmes
1865	C52	1698	16	Hemmo Geerts Hemmes
1871	C932	1698	38	Hemmo Geerts Hemmes
1882	C1031	1698	47	Hemmo Geerts Hemmes
1888	C1031	2790	12	Jan Kornelis Hemmes
1907	C1031	3984	7	Jan Kornelis Hemmes
1917	C1031	3984	16	Jan Kornelis Hemmes
1918	C1317	3984	17	Jan Kornelis Hemmes
1920	C1345	4956	1	Jan Kornelis Hemmes
1923	C1345	5329	9	Frederik Hemmes
1930	C1345	5329	10	Frederik Hemmes
1931	C1345	5329	11	Frederik Hemmes
1932	C1579	5329	12	Frederik Hemmes
1952	M518	5329	18	Frederik Hemmes
1957	M518	5329	21	Frederik Hemmes
1958	M859	5329	23	Frederik Hemmes
1963	M1065	5329	25	Frederik Hemmes
1964	M1065	11520	3	Aagrunol BV

Kadastrale nummering

1830	Haren C52
1871	Haren C932
1882	Haren C1031
1918	Haren C1317
1920	Haren C1345
1932	Haren C1579
1952	Haren M518
1958	Haren M859
1963	Haren M1065

Beschrijving

Spanheim vermeldt over de vroege geschiedenis van deze provincieplaats, dat sprake is van twee in 1653 samengevoegde plaatsen of delen daarvan. Het eerste deel vormde oorspronkelijk een geheel met plaats Haren wijk F nr 04 Essen. Over deze plaats meldt Spanheim het volgende: "Warner Roelefs en zijn vrou gebruiken met Jan Roelefs en Trijnje zijn vrou ook een derde part van Pieter Hoppers landt groot 98 grasen". Het deel van Jan Roelefs (I) wordt in 1653 samengevoegd met een andere plaats (II), waarover Spanheim meldt: "Luitien Jansen in Essen ende Anne zijn vrou gebruiken de derde laatste part van Pieter Hoppers lant" en "Anno 1653 is dit lant bevonden groot te zijn 46 1/4 grasen en bij de voorige post gevoegd". Er is ook bij deze plaats sprake van "Pieters Hoppers lant". Dit land komt in drie parten in de opsomming van Spanheim voor. Het eerste part is de basis voor de provincieplaats Haren Wijk F nr 09 Essen, het tweede part is de basis voor Haren wijk F nr 04 Essen en deels van Haren wijk F nr 01 Essen. Het andere deel van deze laatste provincieplaats wordt gevormd door het derde part van het land van Pieter Hoppers. Voor 1658 zijn er tegelijk twee bekleemde meiers, daarna één.

Een korte opsomming van de eigenaren per plaats voor 1658:

I.

Jan Roelefs

1650 Steffen Pieters en Anne

1653 weduwe van Derck Tonnis

1658 Evert Cornelis en Anne

II

Luitien Jansen en Anne

1640 Derk Tonnis en Lamme

1653 Steeven Pieters en Anne

1658 Evert Cornelis

Melding 1652

Deze opmerking heeft alleen betrekking op het bovengenoemde deel II. "Dies zal de meijer gedoogen dat de geintresserde inwoners op haer kosten een weg door de landen maecken en met wallen bevredigen, welke weg ende wallen de geintresserde gehouden sullen sijn te onderhouden" (1652; Groninger Archieven, toegang 1, inventarisnummer 2658).

Melding 1653

In 1653 is dit landt bij de nieuwe metinge groot bevonden 97 gras en 206 roeden waaronder mede is begrepen het hiem en huisplaats soo Jan Jurriens heeft gebruikt (Groninger Archieven, toegang 1, inventarisnummer 2658). Deze melding heeft betrekking op het deel van deze provincieplaats dat oorspronkelijk een geheel vormd met Haren Wijk F 04 Essen. Waar de hiem en huisplaats van Jan Jurriens precies lagen is nog niet duidelijk.

Vermelding overdracht 1717

8 juni 1717 Sijmon Thomas tot Essen heeft gebruikt 46,25 grasen prov. Land; nu de soon Evert Sijmons en Claasje Claassen zijn vrouw; 1 jaar huur (Register van inboeking van overdracht, vererving en huwelijk van meiers, 1630-1772; Groninger Archieven, toegangnummer 1, inventarisnummer 727).

Boedelbeschrijving 1727

Gerechtelijke boedelbeschrijving dd 1727 van de inventaris die Harmen Sijgers en zijn verstorven vrouw Klaasin Klaasen te Essen gezamenlijk hebben bezeten. Ten eerste een huis met de beklemming van 45 grasen provincieland, en vier matten eigen land en een mudde rogge land. Voorts 5 koeien, 2 twenters, 2 enters, 2 paarden en 2 zwijnen (Groninger Archieven, toegang 730, inventarisnummer 730).

Op 24 februari 1729 is er een acte van verkoop en overdracht bij stoklegging op 20 februari 1728 door de voogden van het zontje van Harm Zijgers bij wijlen Claesien Claesens aan Hindrik Cornelis en diens vrouw Grietien Simens, wonende te Helpman, van twee percelen land. Perceel 1, genaamd Buininge Venne, gelegen te Haren over de zijl, groot drie matten, heeft als zwetten: ten noorden Roelef Pauwels, ten oosten het Schuitendiep, ten zuiden heer Alberda en ten westen Albert Albers. Perceel 2, hooiland, genaamd Poggers mat, ligt eveneens te Haren over de zijl. De zwetten van dit perceel zijn: ten noorden heer Alberda, ten oosten Hindrik Jansen, ten zuiden wed. Adolph Jans en ten westen wed. Berent Pauwels. De verkoopprijs bedraagt 282 car. guldens. De acte wordt mede ondertekend door Jacob Bolhuis, Albert Abbering en Eppe Derks. (Groninger Archieven, toegang 565, inventarisnummer 153).

Rapport 2 april 1751

Op het request van Cornelis Hindriks en Gijsseltien Julsing verzoekende om in plaats van overleden vader Hindrik Cornelis als provinciemeijer van een plaats te Essen gratis te boek te worden gebracht. Akkoord mits een half jaar huur wordt betaald als geschenk. Bij verlies van de gratie (Groninger Archieven, Rapportboeken van de heeren gecommiteerden tot de verhuring van provincielanden, toegang 1, inventarisnummer 722).

Verkoop beklemming 1765

De verkoop van de provincielanden verliep in twee stappen. De eerste dag werd verkocht "bij provisie", de tweede dag kwam de definitieve verkoop tot stand. Bij de verkoop moest ook de achterstallige huur worden voldaan. In de verkoopoverzichten werden vermeld: 1. de locatie; 2. de omvang van de beklemming met de vermelding of er al dan niet een behuizing op stond; 3. de gebruiker; 4. de jaarhuur (gld, stv, cnt) 5. de achterstallige huurtermijnen; 6. de koper; 7 de koopprijs.

Verkoop op 15 en 22 april 1765.

1. Essen; 2. 51,25 grasen en 53 roeden, behuisd; 3. Cornelis Hindriks en Gijsseltien Julsing, zijn vrouw; 4. 46 gld, 0 stv, 0 cnt; 5. 2,5 jaar; 6. Gesworene Hornhuis en Gesina Bouwes, zijn vrouw; 7. f.1.540,-. (Groninger Archieven, toegang 1, inventarisnummers 730 en 735).

Akte 28 juli 1790

Gezworene Hornhuis en Gesina Pauwels lenen f.1.000,- tegen 4% van de heer Engelbert Engelberts Brucherus. Tot zekerheid stellen zij de plaats te Essen met 51 grasen en 53 roeden land, die zij op 15 augustus 1766 van de provincie hebben gekocht. Zij geven de verzegeling over aan de geldlener als 'kistenpand'. (Groninger Archieven, Toegang 730, inventarisnummer 1616, folio 17)

Willekeur opgemaakt op 9 juni 1808 betreffende de watermolen onder Essen.

Art. 1

De landen onder deze molen behorende zwetten ten oosten aan het Schuitendiep en het Haardermaar, ten zuiden de Zanddijk Sloot tot aan het huis van Hornhuis, strekkende zich van daar verder op tot aan de Boereweg, en ten noorden de Hoogeweg, strekkende zich verder ten westen tot aan de Zultenweg en Meindert Jans Sulten, ten noorden de Schuitsloot.

Art. 2

De landen onder deze watermolen gelegen bestaan in de navolgende aandelen:

Popke Bolhuis, 24 grazen; Willem Jans, 26 grazen; Meindert Jans, 7 grazen; Wed. Klaas Hars, 25 grazen; Wed. Evert Jans, 25 grazen; Hindrik Bos, 30 grazen; Hindrik Hindriks, 10 grazen; Hemme Geerts, 40 grazen; Gezw. Hornhuis, 22,5 grazen; Reinder Hindriks, 4 grazen; Hindrik Lukas, 12 grazen; R. Koops, 6 grazen; Jan Pathuis, 16 grazen. Totaal 241,5 grazen.

(Groninger Archieven, toegang 730, inventarisnummer 1759)

Memorie van successie, 29 juli 1837 van Alberdina Hornhuis

Erfgenamen zijn Lammechien Wuffen (gehuwd met Lubertus van Oosten) en Henderika Wuffen (gehuwd met Hemme Geerts Hemmes). Tot de nalatenschap behoren een groot aantal onroerende goederen (alleen de behuizingen vermeld):

- Een boerenplaats te Essen F nr 1 met landerijen;
- Een behuizing te Onnen C nr 21;
- De helftscheid van de vollen eigendom van een behuizing en tuin te Haren A nr 10.

Leeuwarder Courant, 17 december 1912:

BOERENPLAATS TE ESSEN, GEMEENTE HAREN

Voor den tijd van drie achtereenvolgende jaren zal bij inschrijving worden verhuurd: eene boerenplaats en een groote schuur met 23 ha uitmunten oud groen land en ongeveer 2 ha bouwland, alles staande en gelegen te Essen, gemeente Haren, op een afstand van drie kwartier van de gemeente Groningen. De behuizing is ingericht, wat de stalling betreft, voor het plaatsen van 28 stuks hoornvee, verder en stalling voor 5 paarden, groote varkenshokken, enz.

De behuizing en de plaats zijn te bezichtigen des maandags en vrijdags op aanwijs van den eigenaar, den heer J.K. Hemmes.

Bewoners/Gebruikers

1675 (OS)	geboorte	Evert Simens
1680 (OS)	geboorte	Grietien Siemens
1690 (OS)	geboorte	Mensjen Simens
1713 dec	geboorte	Simon Evers
1722 aug	geboorte	Sijger Harms
<1727	overlijden	Harm Siegers
<1729	overlijden	Claasje Claasen
1737 aug	overlijden	Jan Cornelis Nijemeijer
1760 jul	geboorte	Cornelius Hornhuis
1760 aug	overlijden	Cornelius Hornhuis
1761 nov	geboorte	Alberdina Hornhuis
1764 okt	overlijden	Alberdina Hornhuis
1771 apr 25	geboorte	Cornelis Henderikes Hornhuis
1771 apr 25	geboorte	Alberdina Hornhuis
1775	vermelding woonplaats	Hinderikes Hornhuis
1775 mei	overlijden	Tomas Simens Hindriks
1808 aug 19	overlijden	Gesina Pauwels
1812	boer	Cornelis Henderikes Hornhuis
1812 mei 6	geboorte	Hinderikus Hornhuis
1814	boerenknecht	Albert Lammerts Heuving
1814	boerenknecht	Roelf Pauwels
1814	landbouwer	Cornelis Henderikes Hornhuis
1815 mei 9	overlijden	Hinderikes Hornhuis
1815 aug 16	vermelding woonplaats	Cornelis Henderikes Hornhuis
1819 jan 7	overlijden	Frederic Wuffen
1829 mei	geboorte	Freerk Wuffen van Norg
1829 mei 25	overlijden	Geziena Wuffen
1830	hoofd, landbouwersche	Alberdina Hornhuis
1830	inwonende boerenknecht	Dirk Hekman
1830	inwonende werkmeid	Jantien Ellens
1830	kind	Hendrika Wuffen
1830	kleinkind	Freerk Wuffen van Norg
1830	schoonzoon, landbouwer	Pieter Jans van Norg
1830 mrt 22	overlijden	Freerk Wuffen van Norg
1835 mei 21	geboorte	Geert Hemmes
1837 mei 4	overlijden	Alberdina Hornhuis
1840	hoofd, landbouwer	Hemmo Geerts Hemmes
1840	huisvrouw van Hemmo Hemmes	Hendrika Wuffen
1840	inwonende dienstbode	Jantje Lucas Brink
1840	inwonende dienstbode	Albertje Venema
1840	inwonende knecht	Hermannes Mannes
1840	inwonende knecht	Hindrik Berends
1840	kind	Geert Hemmes
1840 feb 18	geboorte	Frederik Hemmes
1845 apr 11	geboorte	Geessien Hemmes
1848 aug 13	overlijden	Geert Hemmes
1850	hoofd, landbouwer	Hemmo Geerts Hemmes
1850	huisvrouw van Hemmo Hemmes	Hendrika Wuffen

1850	zoon	Frederik Hemmes
1860	dochter	Geessien Hemmes
1860	hoofd, landbouwersche	Hendrika Wuffen
1860	inwonende dienstbode	Janna van Bolhuis
1860	inwonende knecht	Geert Arends
1860	zoon, landbouwer	Frederik Hemmes
1863 jan 1	inwonende dienstbode	Ida Brink
1869 dec 1	inwonende dienstbode	Roelfje Eisses
1869 dec 1	inwonende knecht	Geert Eisses
1869 dec 1	inwonende knecht	Abel Mannes
1869 dec 1	schoondochter, huisvrouw van Frederik Hemmes	Jeigina van Hemmen
1870 apr 4	geboorte	Hemmo Hemmes
1871 aug 27	geboorte	Jan Kornelis Hemmes
1873 dec 3	geboorte	Gerhard Hemmes
1876 jun 8	geboorte	Pieter Hemmes
1878 sep 27	geboorte	Henderikus Hemmes
1879 mrt 11	overlijden	Henderikus Hemmes
1880	dochter	Geessien Hemmes
1880	hoofd, landbouwersche	Hendrika Wuffen
1880	kleinzoon	Hemmo Hemmes
1880	kleinzoon	Jan Kornelis Hemmes
1880	kleinzoon	Gerhard Hemmes
1880	kleinzoon	Pieter Hemmes
1880	schoondochter	Jeigina van Hemmen
1880	zoon	Frederik Hemmes
1880 feb 1	inwonende dienstbode	Hillechien Uilenberg
1880 feb 1	inwonende dienstbode	Hinderkien Pieters
1880 feb 1	inwonende knecht	Henderikus Eleveld
1880 feb 1	inwonende knecht	Hendrik Bakker
1880 mei 7	inwonende dienstbode	Roelfien Veendijk
1881 dec 6	overlijden	Hendrika Wuffen
1883 aug 20	overlijden	Frederik Hemmes
1885 mei 8	inwonende knecht	Jan Roelof Nienhuis
1890	hoofd, weduwe	Jeigina van Hemmen
1890	inwonende dienstknecht	Geert Andries
1890	inwonende dienstmeid	Bouchien Schut
1890	inwonende dienstmeid	Jeichien Vrieling
1890	inwonende dienstmeid	Geessien Vrieling
1890	inwonende dienstmeid	Jantje van Rhee
1890	inwonende knecht	Jans Bakker
1890	inwonende knecht	Jan van Steenwijk
1890	schoonzuster	Geessien Hemmes
1890	zoon	Hemmo Hemmes
1890	zoon	Gerhard Hemmes
1890	zoon	Pieter Hemmes
1890	zoon	Jan Kornelis Hemmes
1894 aug 28	overlijden	Gerhard Hemmes
1899 mei 19	inwonende dienstknecht	Allerd ter Steeg
1899 nov 30	geboorte	Frederik Hemmes
1900	broer	Pieter Hemmes
1900	hoofd, landbouwer	Jan Kornelis Hemmes
1900	huisvrouw van Jan Kornelis Hemmes	Jantje Everts
1900	inwonende dienstbode	Aaltje Eleveld
1900	inwonende dienstbode	Alberdina Eisses
1900	inwonende knecht	Allerd ter Steeg
1900	zoon	Frederik Hemmes
1900 feb 5	overlijden	Hemmo Hemmes
1901 jan 4	geboorte	Evert Hemmes
1902 jul 1	geboorte	Jeichina Hemmes
1902 aug 20	inwonende dienstbode	Maria Rutgers
1907	hoofd, landbouwer	Jan Kornelis Hemmes
1918	hoofd, landbouwer	Jan Kornelis Hemmes
1929	hoofd, landbouwer	Frederik Hemmes
1932	hoofd, landbouwer	Frederik Hemmes

Adreshistorie

1775	Haren
1812	Wijk F Essen 1 Haren
1880	Wijk F Essen Haren
1880	Wijk F Essen 1 Haren
1929	Wijk B Haren 15 Haren
1932	Oosterweg 42 Haren

Bronnen

Specificatie vermeldingen

- 1595
Wijk F Essen 01 Haren
eigenaar: Provincie Groningen - art. bloot eigenaar
- 1640
Wijk F Essen 01 Haren
eigenaar: Derk Tonnis
- 1653
Wijk F Essen 01 Haren
eigenaar: Steeven Pieters
- 1658
Wijk F Essen 01 Haren
eigenaar: Evert Cornelis
- 1678
Wijk F Essen 01 Haren
eigenaar: Simon Tomes
- 1719
Wijk F Essen 01 Haren
eigenaar: Evert Simens
- 1721
Wijk F Essen 01 Haren
eigenaar: Evert Simens
- 1725
Wijk F Essen 01 Haren
eigenaar: Harm Siegers
- 1728
Wijk F Essen 01 Haren
eigenaar: Hindrik Cornelis
- 1751
Wijk F Essen 01 Haren
eigenaar: Cornelis Hindriks Hornhuis
- 1765
Wijk F Essen 01 Haren
eigenaar: erven van Cornelis Hindriks Hornhuis
- 1765
Wijk F Essen 01 Haren
eigenaar: Hinderikes Hornhuis - art. bloot eigenaar
- 1830
Wijk F Essen 01 Haren, kad. Haren sectie C nr. 52
eigenaar: Alberdina Hornhuis - art. 528/16
- 1839
Wijk F Essen 01 Haren, kad. Haren sectie C nr. 52
eigenaar: Hemmo Geerts Hemmes - art. 629/19

1865

Wijk F Essen 01 Haren, kad. Haren sectie C nr. 52
eigenaar: Hemmo Geerts Hemmes - art. 1698/16

1871

Wijk F Essen 01 Haren, kad. Haren sectie C nr. 932

info: Herbouw
eigenaar: Hemmo Geerts Hemmes - art. 1698/38

1882

Wijk F Essen 01 Haren, kad. Haren sectie C nr. 1031
eigenaar: Hemmo Geerts Hemmes - art. 1698/47

1888

Wijk F Essen 01 Haren, kad. Haren sectie C nr. 1031
eigenaar: Jan Kornelis Hemmes - art. 2790/12

1907

Wijk F Essen 01 Haren, kad. Haren sectie C nr. 1031
eigenaar: Jan Kornelis Hemmes - art. 3984/7

1917

Wijk F Essen 01 Haren, kad. Haren sectie C nr. 1031

info: Verbouw
eigenaar: Jan Kornelis Hemmes - art. 3984/16

1918

Wijk F Essen 01 Haren, kad. Haren sectie C nr. 1317
eigenaar: Jan Kornelis Hemmes - art. 3984/17

1920

Wijk F Essen 01 Haren, kad. Haren sectie C nr. 1345

info: Herverkaveling van perceel van Jan Kornelis Hemmes met gedeelten van percelen van zijn broer en zijn zus.
eigenaar: Jan Kornelis Hemmes - art. 4956/1

1923

Wijk F Essen 01 Haren, kad. Haren sectie C nr. 1345
eigenaar: Frederik Hemmes - art. 5329/9

1930

Wijk F Essen 01 Haren, kad. Haren sectie C nr. 1345

info: Sloop
eigenaar: Frederik Hemmes - art. 5329/10

1931

Wijk F Essen 01 Haren, kad. Haren sectie C nr. 1345

info: Stichting
eigenaar: Frederik Hemmes - art. 5329/11

1932

Wijk F Essen 01 Haren, kad. Haren sectie C nr. 1579

info: Sloop en stichting. De omschrijving wordt nu: twee huizen en laboratorium.
eigenaar: Frederik Hemmes - art. 5329/12

1952

Wijk F Essen 01 Haren, kad. Haren sectie M nr. 518
eigenaar: Frederik Hemmes - art. 5329/18

1957

Wijk F Essen 01 Haren, kad. Haren sectie M nr. 518
eigenaar: Frederik Hemmes - art. 5329/21

1958

Wijk F Essen 01 Haren, kad. Haren sectie M nr. 859

info: Splitsing en verkoop. Laboratorium, kassen en tuin (M 858) worden verkocht aan het Landbouwbureau Wiersum. De twee huizen blijven in bezit van Frederik Hemmes. In 1964/1965 koopt Aagrunol het gehele complex en wordt de splitsing dus weer ongedaan gemaakt.

eigenaar: Frederik Hemmes - art. 5329/23

1963

Wijk F Essen 01 Haren, kad. Haren sectie M nr. 1065
eigenaar: Frederik Hemmes - art. 5329/25

1964

Wijk F Essen 01 Haren, kad. Haren sectie M nr. 1065

info: Verkoop aan Aagrunol BV. Dit bedrijf neemt ook de eigendommen over van het landbouwbureau Wiersum (zie afsplitsing in 1958).
eigenaar: Aagrunol BV - art. 11520/3

Register van namen

Andries, Geert 1890	inwonende dienstknecht
Arends, Geert 1860	inwonende knecht
Bakker, Hendrik 1880 feb 1	inwonende knecht
Bakker, Jans 1890	inwonende knecht
Berends, Hindrik 1840	inwonende knecht
Bolhuis, Janna van 1860	inwonende dienstbode
Brink, Ida 1863 jan 1	inwonende dienstbode
Brink, Jantje Lucas 1840	inwonende dienstbode
BV, Aagrunol 1964	eigenaar
Claasen, Claasje <1729	overlijden
Cornelis, Evert 1658	eigenaar
Cornelis, Hindrik 1728	eigenaar
Eisses, Alberdina 1900	inwonende dienstbode
Eisses, Geert 1869 dec 1	inwonende knecht
Eisses, Roelfje 1869 dec 1	inwonende dienstbode
Eleveld, Aaltje 1900	inwonende dienstbode
Eleveld, Henderikus 1880 feb 1	inwonende knecht
Ellens, Jantien 1830	inwonende werkmeid
Evers, Simon 1713 dec	geboorte
Everts, Jantje 1900	huisvrouw van Jan Kornelis Hemmes
Groningen, Provincie 1594	eigenaar
Harms, Sijger 1722 aug	geboorte

Hekman, Dirk 1830	inwonende boerenknecht
Hemmen, Jeigina van 1869 dec 1	schoondochter, huisvrouw van Frederik Hemmes
1880	schoondochter
1890	hoofd, weduwe
Hemmes, Evert 1901 jan 4	geboorte
Hemmes, Frederik 1840 feb 18	geboorte
1850	zoon
1860	zoon, landbouwer
1880	zoon
1883 aug 20	overlijden
1899 nov 30	geboorte
1900	zoon
1923	eigenaar
1929	hoofd, landbouwer
1930	eigenaar
1931	eigenaar
1932	eigenaar
1952	eigenaar
1957	eigenaar
1958	eigenaar
1963	eigenaar
Hemmes, Geert 1835 mei 21	geboorte
1840	kind
1848 aug 13	overlijden
Hemmes, Geessien 1845 apr 11	geboorte
1860	dochter
1880	dochter
1890	schoonzuster
Hemmes, Gerhard 1873 dec 3	geboorte
1880	kleinzoon
1890	zoon
1894 aug 28	overlijden
Hemmes, Hemmo 1870 apr 4	geboorte
1880	kleinzoon
1890	zoon
1900 feb 5	overlijden
Hemmes, Hemmo Geerts 1839	eigenaar
1840	hoofd, landbouwer
1850	hoofd, landbouwer
1865	eigenaar
1871	eigenaar
1882	eigenaar
Hemmes, Henderikus 1878 sep 27	geboorte
1879 mrt 11	overlijden
Hemmes, Jan Kornelis 1871 aug 27	geboorte
1880	kleinzoon
1888	eigenaar
1890	zoon
1900	hoofd, landbouwer
1907	hoofd, landbouwer
1917	eigenaar
1918	eigenaar
1920	eigenaar
Hemmes, Jeichina 1902 jul 1	geboorte
Hemmes, Pieter 1876 jun 8	geboorte
1880	kleinzoon
1890	zoon
1900	broer
Heuving, Albert Lammerts 1814	boerenknecht
Hindriks, Tomas Simens 1775 mei	overlijden

Hornhuis, Alberdina	
1761 nov	geboorte
1764 okt	overlijden
1771 apr 25	geboorte
1830	hoofd, landbouwersche
1837 mei 4	overlijden
Hornhuis, Cornelis Henderikes	
1771 apr 25	geboorte
1812	boer
1814	landbouwer
1815 aug 16	vermelding woonplaats
Hornhuis, Cornelis Hindriks	
1751	eigenaar
1765	eigenaar
Hornhuis, Cornelius	
1760 jul	geboorte
1760 aug	overlijden
Hornhuis, Hinderikes	
1765	eigenaar
1775	vermelding woonplaats
1815 mei 9	overlijden
Hornhuis, Hinderikus	
1812 mei 6	geboorte
Mannes, Abel	
1869 dec 1	inwonende knecht
Mannes, Hermannes	
1840	inwonende knecht
Nienhuis, Jan Roelof	
1885 mei 8	inwonende knecht
Nijemeijer, Jan Cornelis	
1737 aug	overlijden
Norg, Freerk Wuffen van	
1829 mei	geboorte
1830	kleinkind
1830 mrt 22	overlijden
Norg, Pieter Jans van	
1830	schoonzoon, landbouwer
Pauwels, Gesina	
1808 aug 19	overlijden
Pauwels, Roelf	
1814	boerenknecht
Pieters, Hinderkien	
1880 feb 1	inwonende dienstbode
Pieters, Steeven	
1653	eigenaar
Rhee, Jantje van	
1890	inwonende dienstmeid
Rutgers, Maria	
1902 aug 20	inwonende dienstbode
Schut, Bouchien	
1890	inwonende dienstmeid
Siegers, Harm	
1725	eigenaar
<1727	overlijden
Siemens, Grietien	
1680 (OS)	geboorte
Simens, Evert	
1675 (OS)	geboorte
1719	eigenaar
1721	eigenaar
Simens, Mensjen	
1690 (OS)	geboorte
Steeg, Allerd ter	
1899 mei 19	inwonende dienstknecht
1900	inwonende knecht
Steenwijk, Jan van	
1890	inwonende knecht
Tomes, Simon	
1678	eigenaar
Tonnis, Derk	
1640	eigenaar
Uilenberg, Hillechien	
1880 feb 1	inwonende dienstbode
Veendijk, Roelfien	
1880 mei 7	inwonende dienstbode

Detailblad gebouw

Haren, Wijk F Nr 01 Essen

Venema, Albertje 1840	inwonende dienstbode
Vrieling, Geessien 1890	inwonende dienstmeid
Vrieling, Jeichien 1890	inwonende dienstmeid
Wuffen, Frederic 1819 jan 7	overlijden
Wuffen, Geziena 1829 mei 25	overlijden
Wuffen, Hendrika 1830	kind
1840	huisvrouw van Hemmo Hemmes
1850	huisvrouw van Hemmo Hemmes
1860	hoofd, landbouwersche
1880	hoofd, landbouwersche
1881 dec 6	overlijden